UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ŞI FARMACIE
„VICTOR BABEŞ” DIN TIMIŞOARA

EVALUAREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ȘI A PROGRAMELOR SOCIALE

SUPORT DE CURS PENTRU PROGRAMUL UNIVERSITAR DE MASTER MANAGEMENTUL SERVICIILOR SOCIALE ȘI DE SĂNĂTATE

Prof.univ.dr. Ramona Amina POPOVICI

CONCEPTUL DE COMPETENȚĂ CULTURALĂ

- **Globalizarea, migrația și diversitatea culturală**.

Procesul numit de obicei „globalizare" a intrat în al treilea deceniu și continuă să se accelereze. Este evident că tot mai puțini oameni trăiesc doar într-o ordine socială locală, regională sau chiar națională. Mai mult ca oricând, lumea este acum caracterizată de o comunitate globală interrelaționată și interdependentă. Mișcarea perfectă a capitalului, a forței de muncă, a oamenilor și a datelor peste granițele naționale a devenit ceva obișnuit. Diversitatea internă sporită rezultată din imigrație și schimbarea modelelor de naștere a făcut din activitățile interculturale un eveniment zilnic pentru un procent mare din populația lumii, care depășește acum șapte miliarde de euro.

- **De la multiculturalism la post-multiculturalism**

Legătura dintre migrație și multiculturalism este subiectul principal al științelor politice și sociale de astăzi. Deși inițial migrația pare opțională și nu este menționată sub aspectul migrației oamenilor, din punct de vedere al rezultatelor, ea aduce subiecte precum multiculturalismul, integrarea și trăirea împreună. Imigranții își duc cultura în țara în care merg. În mod natural, oamenii care încep să trăiască în zone apropiate constituie ghetouri culturale. Acest caz pune în discuție modul în care apar litigiile cu cultura țării gazdă și modul în care aceste litigii ar fi rezolvate. Astăzi, 200 de milioane de oameni trăiesc în afara țării de origine. Multe țări dezvoltate își îndeplinesc semnificativ nevoile de angajare prin intermediul imigranților. Cererile de azil cresc cu fiecare zi care trece, din motive economice sau politice. Chiar și statele naționale clasice cunoscute drept țara imigranților precum Statele Unite, Canada și Australia încearcă să găsească soluții pentru noile probleme legate de imigranți.

Conceptul de multiculturalitate definește o societate formată din diferite medii religioase, etnice și culturale, subliniind în același timp diversitatea față de omogenitate. Multiculturalismul se bazează pe un discurs politic care înflorește și încurajează diversitatea culturală. De asemenea, elaborează politici de recunoaștere a acestora, recunoscând în același timp existența și valoarea obiectelor private. Multiculturalismul și multi-religiosismul sunt lucruri diferite. Prima dintre ele este o condiție obiectivă, incluzând diferențele etno-culturale; iar al doilea descrie situația ideală de care sunt luate în considerare cerințele de identificare și recunoaștere. În consecință,

societățile multiculturale sunt societăți eterogene din punct de vedere cultural. Apoi se îndreaptă către strategiile și politicile implementate pentru gestionarea problemelor diversității. Unele grupuri văd prezența imigranților ca o problemă pentru viitorul lor sugerează asimilare. În consecință, țara din care provin imigranții și în ce scop, valorile culturale și așteptările lor din țara în care s-au mutat nu sunt foarte importante. Trebuie să fie integrați în țara în care au migrat, lăsând în urmă totul și să absoarbă valorile și cultura tara in care traiesc.

În acest moment, multiculturalismul se evidențiază ca o alternativă politică la asimilare. Se bazează pe egalitate, comunicare și interacțiune între grupuri și sugerează coeziunea socială. Asimilarea este o politică a percepției și practicii statului național. Este sceptic cu privire la toate tipurile de diversități și obligă cetățenii să împărtășească o cultură comună. Este ideală o societate coezivă. Efortul de a crea o cultură națională omogenă a făcut asimilarea ca opțiune dominantă. Gândirea multiculturală privește egalitatea prețioasă și se opune modelului uniculturist pe care statul național l-a construit prin presarea culturilor locale. Potrivit asimilatorilor, imigranții ar trebui asimilați în cultura națională pentru a profita de cetățenie egală. Pentru imigranți, menținerea legăturilor strânse cu țările de origine, prin îmbrățișarea culturii lor, determină păstrarea vieții a diferențelor lor. Deci, în acest caz, nu au dreptul să se plângă pentru a nu fi tratați în mod egal.

Imigrația a crescut odată cu globalizarea economiei, extinderea tehnologiilor de transport și comunicații, achiziționarea de locuințe pentru turism și așezare, cereri de azil de război sau conflict etnic au crescut mișcările de populație în lume. Cei care provin din altă țară în aceeași perioadă au obținut cetățenia țării principale după mai multe generații de statut de „străin" sau „oaspete invitat". Globalizarea a provocat consolidarea identității și apartenenței subnaționale și supranaționale și a luptei pentru recunoaștere. Politicile multiculturale au început să câștige importanță în acest proces exact.

- **Critici ale multicultualismului**

11 septembrie 2011 a devenit punctul de reper pentru discursul anti-multicultural atât în domeniul academic, cât și în cel politic. De la această dată, imigranții, în special musulmanii, au început să întâmpine și să întâmpine diverse probleme și restricții în SUA și Europa de Vest. Prezența autorilor de origine musulmană în unele acte de violență a dus la presupunerea că musulmanii sunt considerați ca o amenințare la adresa securității naționale. Asemenea „crizei",

„uciderea onoare”, „căsătoriile false” sunt considerate ca fiind o criză a politicilor multiculturale. Se susține că multiculturalismul „este peste tot și prea mult”. Separarea zonelor rezidențiale și ghettoizarea a fost unul dintre subiectele de discuție pentru critica la adresa multiculturalității. Cercetările în această direcție au început după revolta tinerilor musulmani din Asia, în 2001, în orașele din nord. S-a afirmat că minoritățile etnice „se segregă de comunitate” (se auto-segregează). Impactul negativ al concentrării spațiale și al diversității culturale a fost exagerat de mass-media și de opoziția de dreapta. Au fost publicate studii academice care arată că minoritățile etnice separate și ghettoate de propria lor voință. Pe lângă probleme, imigranții au fost debarcați cu responsabilitatea integrării. Raportul Cantle a atras atenția asupra problemei „vieții paralele” care împiedică coeziunea socială. Ordinea de decontare este importantă pentru menținerea vieții multiculturalității. A atras atenția că concentrarea diversității într-o anumită zonă și ghettoizarea nu numai că determină interacțiunea grupurilor majoritare și minoritare între ele prin combinarea cu structura socio-economică, ci și restructurarea proceselor de stigmă, prejudecăți și discriminare.

O parte semnificativă din mass-media din Occident folosește un limbaj care este discriminatoriu și înstrăinat pentru imigranți și în special pentru musulmani. Scepticismul față de multiculturalitate a crescut în paralel cu consolidarea dreptului în Europa. În epoca post-11 septembrie, studiile morții multiculturalismului (Kundnani, 2002: 13-18), adio multiculturalismului? (Bauböck, 2002: 1-16), retragerea multiculturalismului (Joppke, 2004: 237-257) a apărut. Acestea indică căderea multiculturalității. Având în vedere imigranții și în special musulmanii, multiculturalitatea este pusă la îndoială.

Obiecțiile prezentate sunt următoarele:

• Diversitățile sunt accentuate în detrimentul identității naționale comune;

• Diviziunile etnico-religioase-culturale crește și se solidifică;

• Regiunile și ghetourile etnice s-au format prevenind coeziunea socială;

• Discriminarea și prejudecățile se întăresc;

• Crește radicalismul politic;

• Practicile non-libertariene continuă în comunitățile de migranți.

Politicile din ultimii 10 ani din Occident s-au orientat spre concentrarea coeziunii sociale și a integrării civice prin retragerea multiculturalismului. Sunt implementate politici de consolidare a identității europene. Imigranții sunt supuși unor programe de introducere obligatorie în scopul predării culturii și valorilor țării gazdă, precum și testarea cetățeniei și limba. Când vine vorba de imigranți, este prezentat un discurs care subliniază sarcinile și obligațiile decât drepturile. În epoca post-multiculturalism, se dezbat mai mult efectele negative ale diversităților glorificante asupra vieții comune și se caută modele de consolidare a coeziunii sociale. Sunt accentuate metodele de conciliere a cerințelor diversităților, de a fi incluzivi prin excluderea asimilării, de a compune un sens comun de apartenență, cu respectarea diversităților culturale, de a proteja identitățile fără a deteriora identitatea cetățeniei.

BIBLIOGRAFIE

1. Bauböck, R. Farewell to multiculturalism? Sharing values and identities in societies of immigration. *Int. Migration & Integration* 3, 1–16 (2002). https://doi.org/10.1007/s12134-002-1000-0

2. Evkuran, Mehmet, (2014). Migration, Cultural Interaction and Multiculturalism in Global World, *Hitit University Journal of Social Sciences Institute*, Year 7, Issue 1, June 2014

3. Munck, R. Globalisation, Governance and Migration: an introduction. *Third World Quarterly*, Vol. 29, No. 7, 2008